

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi

Sammatin asukasalue – Muutostyö

Sisällysluettelo

- Arviointilomakkeet
- Strategiavaikutukset
- Kuntalaisvaikutukset
- Lapsivaikutukset
- Ympäristövaikutukset
- Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset
- Taloudelliset vaikutukset (sis. yritysvaikutukset)
- Yhteenveto päätösten vaikutusten ennakkoarvioinnista

Hyödynnettäväksi ja täydennettäväksi Lohjan kaupungin Intranetin osallistuminen ja tiedonkeruu -osiossa.

Arviointilomakkeet

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointi

Asia	Sammatin asukasalueen muutostyö
Päivämäärä	5.2.2026–27.2.2026 (Täydennetty Asukasillan 20.8.2026 kuntalaispalautteella)
Valmistelija	Liisa Saarniniemi, Juha-Pekka Lehmus
Arviointiin osallistuneet	Merja Lonkainen, Joni Pitkonen, Satu Kivilompolo, Sanna Vainio, Maarit Makkonen, Johanna Virtanen, Nelli Taskinen, Siiri Sydänmaa, Anna Schauman, Anna Sainio, Maria Alanen, Essi Isola, Maarit Lindman, Iris Jägel-Balcan, Nina Olsbo, Marjaana Roine, Meliina Partio, Meeri Hartonen, Juha Koivuporras sekä Sammatin asukasiltan (20.8.2026) osallistuneet kuntalaiset
Päätöksentekijä	Sivistystoimialan johtoryhmä, Sivistyslautakunta, Kaupunginhallitus, Kaupunginvaltuusto

Arvioi päätöksen vaikutuksia alla olevan taulukon avulla täyttämällä kaikkiin taulukon kohtiin arvioidun vaikutuksen suunta merkein sekä tarvittaessa lyhyellä sanallisella kuvauksella. Kirjoita lopuksi jokaisen osion alle johtopäätös perusteluineen. Arvioi vaikutuksia verrattuna

nykytilanteeseen tai tilanteeseen, jossa päätöstä ei tehdä. Ennakkoarviointi on valmistelijan ja arviointiin osallistuneiden näkökulma päätöksenteon tueksi. Ennakkoarviointia voidaan tarvittaessa täydentää päätöksenteon eri vaiheissa.

Päätösvaihtoehdot	Lyhyt kuvaus
Nolla-vaihtoehto 0 (nykytila / ei tehdä päätöstä)	● Sammatin päiväkoti ● Sammatin koulun esiopetus ● Sammatin koulu 1–6 lk., yläkoulu Laurentius-koulu ● Sammatin kirjasto ● Nuorisotila Kellari
Vaihtoehto 1	● Yläkouluun siirrytään Nummelle ● Luovutaan Kellarin tilasta, nuorisotila koululle tai kirjastoon ● Koululta vapautuvien tilojen hyödyntäminen (nuoriso tai kirjasto)

Merkkien selitykset:

++ Merkittävä ja/tai pitkäaikainen myönteinen vaikutus

+ Lyhytaikainen myönteinen vaikutus

-- Merkittävä ja/tai pitkäaikainen kielteinen vaikutus

- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus

0 Neutraali vaikutus

Strategiavaikutukset

Strategiavaikutukset	Päätösehdotuksen vaikutukset suhteessa Lohjan voimassa olevan kaupunkistrategian tavoitteisiin (Lohjan kaupunkistrategia 2023–2030, Lohjan kaupunkistrategian toimenpidesuunnitelma)	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
Sijainniltaan loistava Lohja tunnetaan kestävästi kasvavana kaupunkina ja alueensa elinkeinoelämän veturina. Sujuvien liikennetarkaisujen ansiosta Lohjan	++ Kirjastolla keskeinen sijainti ja helppo saavutettavuus.	++ Joukkoliikenteeseen yksi vuoropari (meno-paluu) lisää. -- Asukaspalautteessa korostuu, että vanhempien työmatkasuunta on pääosin Lohjan keskustaan, Vihtiin, Espooseen ja Helsinkiin. Siirtyminen Nummelle sotii perheiden luonnollista liikkumissuuntaa ja

Strategiavaikutukset	Päätösehdotuksen vaikutukset suhteessa Lohjan voimassa olevan kaupunkistrategian tavoitteisiin (Lohjan kaupunkistrategia 2023–2030, Lohjan kaupunkistrategian toimenpidesuunnitelma)	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
sijainnista otetaan maksimaalinen hyöty irti.		saavutettavuutta vastaan.
Luonnostaan tunnettu Lohjan alueen tunnettuus helposti saavutettavana luonto- ja elämyskohteena on kasvanut merkittävästi. Monipuoliset palvelut ovat keskeinen syy valita Lohja.	++ Sammatin historiallinen miljöö ja uniikki kirjasto (Elias Lönnrotin perintö) sekä kyläyhteisöllisyys ovat keskeisiä vetovoima- ja erottautumistekijöitä.	-- Suomen 1. kirjaston ja sen kulttuurihistoriallisen miljöön purkaminen aiheuttaa huomattavaa imagohaittaa. Kylän palveluiden heikentäminen vähentää lapsiperheiden halua muuttaa Sammattiin ja lisää poismuuttoa ("koulushoppailu").
Oppiva ja hyvinvoiva Lohjalaisten tyytyväisyys lasten ja nuorten palveluiden tarjontaan ja laatuun kasvaa. Haluamme osallistaa kuntalaisia päätösten valmistelussa.	++ Monipuolisten ja laadukkaiden kirjastopalveluiden tarjoaminen kaikille. Kirjasto edistää mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen. + / - Suuria perheitä: alueelta/alueelle muuttaessa muutos kerralla suuri.	0 Koulumatkoihin käytetty aika ja kuljetettavien oppilaiden määrä pysyy kutakuinkin ennallaan. - Keskustassa harrastavien osalta logistiset vaikeudet. -- Nummen yläkoulussa ei pystytä tarjoamaan samanlaisia laajempia valinnaisaineita (esim. eri liikuntamuotoja) kuin Laurentius-koulussa, mikä asettaa syrjäseudun nuoret eriarvoiseen asemaan. Nummen etuna asukkaat näkevät rauhallisemman kouluympäristön ja vakiintuneet aikataulut, mutta oppilaskyselyiden ja osallistamisen puute herättää arvostelua.
Yritysten suosima ja suosittalema Lohjan palveluhalukkuus ja verkostot luovat kasvun mahdollisuuksia. Uusia palveluita asukkaille ja matkailijoille.		++ Julkisen liikenteen lisääminen tuo mahdollisuuksia liikennöitsijöille. - Mahdollisesti Karjalohjan ja Sammatin osalta julkinen liikenne keskustan suuntaan vähenee. + Asukasehdotuksena esitetty Kellarin yläkerran vuokraamista paikallisille yrityksille tai kolmannelle sektorille (esim.

Strategiavaikutukset	Päätösehdotuksen vaikutukset suhteessa Lohjan voimassa olevan kaupunkistrategian tavoitteisiin (Lohjan kaupunkistrategia 2023–2030, Lohjan kaupunkistrategian toimenpidesuunnitelma)	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
		Steiner-päiväkoti), mikä loisi uutta elinvoimaa.
Muut huomioitavat vaikutukset	Asukastutkimus 2025: 82 % asukkaista asuu Lohjan alueella melko tai erittäin todennäköisesti seuraavan 3 v. ajan. Tärkeimmät myönteiset erottautumistekijät: luonto, asuinolosuhteet, liikuntapalvelut, kulttuuri, hyvä sijainti, yhteisöllisyys.	Asukasilta 20.8.2026: Vahva huoli kylän näivettymisestä, asuntojen kysynnän laskusta ja hätiköidystä valmistelusta ilman selkeitä säästölaskelmia.
Mihin tietoon vaikutusten arviointi perustuu?	Asukastutkimus 2025, kaavoittajan arviointi sekä Sammatin asukasillan (20.8.2026) kirjallinen kuntalaispalaute.	
Johtopäätökset ja perustelut	Kuntalaispalautteen perusteella ehdotettu muutos vaarantaa Sammatin elinvoiman ja vetovoiman lapsiperheille. Nykyisten kulttuuri- ja nuorisopalveluiden säilyttäminen omissa tiloissaan koetaan kriittiseksi strategiatavoitteiden toteutumiselle. Yläkoulun siirto Nummelle tarjoaa rauhallisen oppimisympäristön, mutta heikentää valinnaisaineiden saavutettavuutta ja vaikeuttaa perheiden arkea, koska liikenneyhteydet keskustaan ovat perheille luontevimmat.	

Kuntalaisvaikutukset

Kuntalaisvaikutukset	Vaikutukset kunnan palveluja käyttäviin ja kunnassa asuviin henkilöihin. Tarkastellaan hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä.	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
Kuntalaisten hyvinvointi ja terveys	++ Kirjaston käyttö ja lukeminen ovat yhteydessä fyysisen ja psyykkisen	++ Asukkaiden mahdollisuudet päästä esim. terveyspalveluihin Oinolaan

Kuntalaisvaikutukset	Vaikutukset kunnan palveluja käyttäviin ja kunnassa asuviin henkilöihin. Tarkastellaan hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä.	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
	terveyden hyötyihin.	lisääntyvät joukkoliikenteen myötä. -- Nuorten oireilun riski kasvaa, jos kylän oma turvallinen ja matalan kynnyksen nuorisotila Kellari menetetään. Keskittämiskäytös heikentävät asukkaiden kokemaa yhteisöllisyyttä ja luottamusta kaupunkiin.
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	++ Kirjastopalvelut ovat kaikille avoimia ja maksuttomia. ++ Kirjastot edistävät yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.	++ Reuna-alueilta mahdollisuudet kulkea terveyspalveluihin lisääntyvät. - Riippuen palveluiden sijoittumisesta tarvitaan reuna-alueiden välisiä kulkuyhteyksiä. -- Sammatin nuoret joutuvat eriarvoiseen asemaan keskustan nuoriin nähden valinnaisaineiden, palvelujen ja harrastusmahdollisuuksien saavutettavuudessa. Terveys- ja hammashoitopalvelut sijaitsevat edelleen Lohjan keskustassa.
Väestöryhmien toimeentulo		- Perheiden kuljetuskustannukset ja kyyditystaakka kasvavat, jos julkinen liikenne ei tue keskustassa harrastamista.
Palvelujen saatavuus ja laatu	+ Nuorisotoimella tilat Kellarissa. Voisiko hakea Hyte-statusta? ++ Kirjasto historiallinen kulttuuriperintökohde. Käyttöaste hyvä.	++ Mahdollisuus kulkea terveyspalveluihin Nummelle. -- Kirjaston tilat kovin pienet nuorisotoimen käyttöön. -- Lönnrot-salin käyttö tapahtuma- ja kokoustilana ei enää mahdollista. 0 Kirjastolain mukaiset tarkoituksenmukaiset tilat. --- Kirjaston siirto koululle tyrmätään kuntalaispalautteessa täysin. Kirjasto on ainutlaatuinen historiallinen kokonaisuus ja Lönnrot-sali asukkaiden ja yhdistysten ainoa maksuton kokoontumispaikka.

Kuntalaisvaikutukset	Vaikutukset kunnan palveluja käyttäviin ja kunnassa asuviin henkilöihin. Tarkastellaan hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä.	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
		Kellarin nuorisotila tarjoaa selkeän, helposti valvottavan ja turvallisen ympäristön, jota koulu ei vapaa-ajan tilana pysty korvaamaan.
Elintavat		- Harrastaminen koulupäivän jälkeen keskustassa, logistiset vaikeudet. + Aasukkaat ehdottavat kuntosalin siirtämistä Kellarin tyhjentyneeseen yläkertaan pimeistä ja ahtaista tiloista, mikä parantaisi kuntalaisten liikuntamahdollisuuksia.
Sosiaalinen elinympäristö	++ Sosiaalinen ja yhteisöllinen toiminta lisääntynyt kirjastoissa. Kokoo ihmisiä yhteen.	+ Sammatin koulussa opiskelevien opiskelu ympäristö säilyy kyläyhteisömäisenä. -- Teinit eivät halua viettää vapaa-aikaansa koulurakennuksessa. Kellarissa toteutettu 1–3-luokkalaisten sekä loma-aikojen kerho- ja leiritoiminta kärsisi merkittävästi.
Haavoittuvat ihmisryhmät	++ Kaikenlaiset ihmiset ovat tervetulleita kirjastoon.	- Saattaa lisätä erityiskuljetuksia lapsille. -- Etsivä nuorisotyö ja tukea tarvitsevat nuoret kokevat kynnyksen tulla koulurakennukseen huomattavasti korkeammaksi yksityisyyden suojan puutteen vuoksi kuin erilliseen nuorisotilaan Kellariin.
Mihin tietoon vaikutusten arviointi perustuu?	Kuntalaispalaute Sammatin asukasillasta 20.8.2026.	
Johtopäätökset ja perustelut	Kuntalaiset vastustavat jyrkästi sekä kirjaston että nuorisotilan siirtämistä koululle. Nykyiset tilat (kirjasto ja Kellari) muodostavat toimivan sosiaalisen selkärangan kylälle. Kirjaston Lönnrot-sali on korvaamaton yhdistysten kokoontumistila ja Kellari	

Kuntalaisvaikutukset	Vaikutukset kunnan palveluja käyttäviin ja kunnassa asuviin henkilöihin. Tarkastellaan hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä.	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
	nuorten oma turvasatama. Toimintojen siirtäminen kouluympäristöön heikentäisi palvelujen laatua, saavutettavuutta ja nuorten sitoutumista.	

Lapsivaikutukset

Lapsivaikutukset	Lapsen edun arviointi Lapsen oikeuksien sopimuksen pohjalta (LOS 3.1 artikla).	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
Lapsen hyvinvointi ja arki Oikeus leikkiin, vapaa-aikaan, harrastuksiin. Saavutettavuus.	++ Kirjaston sijainti koulun lähellä on ihanteellinen koulupäivän jälkeen.	0 Koulumatkoihin käytetty aika ei juurikaan muutu. + Lohjan mallin harrastuksia voitaisiin lisätä koululle/nuorisotilalle. - Keskustassa harrastavien lasten ja nuorten logistiset vaikeudet. - Jos nuorisotila muutetaan, yhteisön rakentaminen ja turvalliset tilat varmistettava. -- Nuorten itsenäistyminen vaikeutuu, kun he eivät pääse kulkemaan itsenäisesti keskustan harrastuksiin ja palveluihin Nummelta käsin. Nummen koulun rauhallisempi oppimisympäristö ja vakiomuotoiset aikataulut nähdään positiivisena, mutta ne eivät korvaa harrastusyhteyksien puutetta.
Perhesuhteet ja muut ihmissuhteet		- Kaverikyläilyjen mahdollisuudet kaventuvat laajojen koulualueiden vuoksi. - Vanhempien kyyditystaakka lisää perheiden arjen kuormitusta ja stressiä.
Identiteetti, tausta ja	++ Kirjastosta löytyy tietoa eri	- Erityiskuljetukset saattavat lisääntyä.

Lapsivaikutukset	Lapsen edun arviointi Lapsen oikeuksien sopimuksen pohjalta (LOS 3.1 artikla).	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
haavoittuva asema	vähemmistöistä ja mahdollisuus kohtaamisiin.	-- Nummen kapeampi valinnaisainetarjonta asettaa syrjäseudun lapset eriarvoiseen asemaan. Laurentius-koulun isompi rakenne mahdollistaisi kiusatuille oppilaille luokan vaihtamisen, mitä pienessä yksikössä ei yhtä helposti toteuteta.
Huolenpito, suojaaminen ja turvallisuus	++ Kirjastossa on aina paikalla vähintään yksi turvallinen aikuinen. Kellarissa on tuttujen ohjaajien turvallinen valvonta.	0 Koulukuljetusten turvallisuus varmistettava. -- Nuorisotilan siirto koulun sokkeloisiin tiloihin heikentää valvottavuutta verrattuna Kellarin avoimeen ja selkeään pohjaratkaisuun.
Varhaiskasvatus, koulutus, iltapäivätoiminta	+ Päiväkodin remontti 2025. + Koulun tilat hyvin käytössä. + Mahdollistaa esi- ja alkuopetuksen pilottiyhdistämisen. + Kellarissa loma-aikojen toiminta (kerhot, leirit).	Huomioitava loma-ajan toimintojen tilat. - Asukaspalautteessa ehdotettiin vaihtoehtona myös Roution yläkoulun hyödyntämistä tai valinnanvapautta oppilaille. "Koulushoppailu" voi johtaa Nummen ryhmäkokojen kestävyysongelmiin.
Mihin tietoon vaikutusten arviointi perustuu?	Asukasilta 20.8.2026.	
Johtopäätökset ja perustelut	Lapsivaikutusten osalta siirto Nummelle sisältää heikennyksiä valinnaisainetarjontaan ja harrastusten saavutettavuuteen. Pieni kouluyksikkö ja vakioidut aikataulut voivat tukea rauhaa, mutta vanhempien kuljetusvastuu kasvaa. Nuorisotila Kellarin säilyttäminen erillisenä, matalan kynnyksen vapaa-ajan tilana on vahvasti lapsen edun mukaista.	

Ympäristövaikutukset

Ympäristövaikutukset	Vaikutukset elinoloihin, liikkumiseen, ilmastoon, maisemaan ja rakennettuun ympäristöön.	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
Fyysinen elinympäristö ja viihtyvyys		- Uusi suunta joukkoliikenteessä lisää autoilua. + Mahdollisuudet päästä palveluihin lisääntyvät. ++ Uudet linja-autovuorot voivat hyödyttää kaikkia asukkaita. -- Vanhempien yksityisautoilu kasvaa huomattavasti nuorten keskustassa tapahtuvien harrastuskyyditysten vuoksi. Julkisen liikenteen mahdollinen väheneminen välillä Sammatti–Lohja heikentää kylän saavutettavuutta.
Ilmasto		++ Olemassa olevan rakennuskannan tehokkaampi käyttö koululla. -- / 0 / + Tyhjenevien rakennusten kestävä käyttö/purku. -- Tyhjilleen jäävät Kellarin tai kirjaston tilat edustavat huonoa resurssilua. Kuntalaiset ehdottavat tilojen vuokraamista yrityksille, päiväkodille tai kuntosalille rakennusten säilyttämiseksi.
Rakennettu ympäristö ja yhdyskuntarakenne		++ Yksi joukkoliikennesuunta lisää Nummelle. + Vahvistaa Nummi-Saukkolan aluetta. - Nuorisotilan rakennus jää vaille käyttöä. -- Suomen 1. kirjaston siirtäminen pois historiallisesta miljööstään purkaa Sammatin eheyttä ja omaleimaisuutta kulttuurikylänä.
Mihin tietoon vaikutusten arviointi perustuu?	Kaavoittajan vaikutustenarviointi ja Asukasilta 20.8.2026.	

Ympäristövaikutukset	Vaikutukset elinoloihin, liikkumiseen, ilmastoon, maisemaan ja rakennettuun ympäristöön.	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
Johtopäätökset ja perustelut	Tilojen keskittäminen koululle heikentää Sammatin kulttuuri- ja kylämiljöötä. Yksityisautoilu lisääntyy harrastus- ja palvelukyyditysten myötä. Kellarin ja kirjaston nykyisten rakennusten hyötykäyttöä tulee jatkaa ilmastotavoitteiden ja yhdyskuntarakenteen säilyttämiseksi.	

Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Vaikutukset kaupunkikonsernin tehtäviin, henkilöstöön ja hallintoon.	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
Kaupungin henkilöstö		- Suunnitteluvaiheessa kuljetusjärjestäjien työmäärä kasvaa. - Koululle siirtyvä nuorisotila vaatii enemmän henkilöstöresursseja iltaisin. + Nummen koulun opettajakunnalla on paremmat mahdollisuudet oppia tuntemaan oppilaat pienten ryhmäkokojen ansiosta.
Organisaatioiden tehtävät ja menettelytavat	++ Kirjaston yhteistyö nuorisotoimen, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa helppoa ja luontevaa.	0 Ei vaikutusta ruoka- ja siivouspalveluiden mitoitukseen. -- Nuorisotilan toimiminen koulun yhteiskäyttötiloissa aiheuttaa jatkuvaa tavaroiden roudaamista ja järjestelyvaivaa henkilöstölle.
Mihin tietoon vaikutusten arviointi perustuu?	Sivistystoimen arviointi ja Asukasilta 20.8.2026.	
Johtopäätökset ja	Toimintojen siirtäminen koululle ei tuo merkittäviä organisatorisia säästöjä, vaan	

Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	Vaikutukset kaupunkikonsernin tehtäviin, henkilöstöön ja hallintoon.	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
perustelut	saattaa lisätä nuorisotoimen ja koulun henkilöstön vaivaa ja resurssitarvetta yhteiskäytön ja iltavalvonnan järjestämisessä.	

Taloudelliset vaikutukset (sis. yritysvaikutukset)

Taloudelliset vaikutukset	Vaikutukset kunnan tuloihin, menoihin, investointeihin ja yritystoimintaan.	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
Kaupungin talous	Sammatin päiväkotitoiminta: investointitarve 263 500 € (kuntoluokka 79 %). Sammatin koulu: investointitarve 66 500 € (kuntoluokka 84 %). Nuorisotila Kellari: investointitarve 20 000 € (kuntoluokka 77 %). Sammatin kirjasto: korjausvelka 12 473 €, investointitarve 12 700 € (kuntoluokka 73 %).	- Joukkoliikenteen lisäys (yksi vuoropari). + Joukkoliikenteen lipputulot voivat kasvaa. 0 Ei vaikutusta ruoka- ja siivouspalveluiden mitoittamiseen. -- Kuntalaispalautteissa kyseenalaistetaan todelliset säästöt. Koulutilojen kalliit muutostyöt nuorisotoimen tai kirjaston käyttöön syövät säästöjä. Toisen asteen kuljetuskustannukset keskustaan säilyvät ja lisäbussivuoro Nummelle nostaa kokonaiskuljetuskustannuksia.
Yritysten toiminta ja tuloedellytykset		+ Kellarin kiinteistön yläkerran ja vapaiden tilojen vuokraaminen yrityksille tai kolmannelle sektorille voi tuoda kaupungille vuokratuloja ja tukea paikallista yrittäjyyttä.
Mihin tietoon vaikutusten arviointi perustuu?	Talousarvioasiakirjat ja Sammatin asukasilta 20.8.2026.	

Taloudelliset vaikutukset	Vaikutukset kunnan tuloihin, menoihin, investointeihin ja yritystoimintaan.	
Vaikutuksen kohde	Nolla-vaihtoehto 0 (Nykytila)	Vaihtoehto 1 (Siirto Nummelle / tilajärjestelyt)
Johtopäätökset ja perustelut	Esitetyt säästöt ovat kyseenalaisia, sillä muutos- ja kuljetuskustannukset nousevat. Kellarin kiinteistön hyödyntäminen vuokraamalla yläkerta yritys- ja kuntosalikäyttöön tarjoaa taloudellisesti kestävä vaihtoehdon kiinteistöstä luopumiselle.	

Yhteenveto päätösten vaikutusten ennakoarvioinnista

Yhteenveto ja johtopäätökset arvioiduista vaihtoehdoista

Nuorisotyö voi siirtyä Kellarista, jos sille löytyy sopivat, toimivat ja turvalliset tilat. Nuorten kasvattaminen ja ohjaaminen yhteisöllisyyteen on paljon muutakin kuin tilojen valvontaa. Tilojen on oltava sellaiset, että niitä voidaan käyttää joustavasti, sillä tiloja käyttää alueellisen nuorisotyön lisäksi jalkautuvat palvelut kuten etsivä nuorisotyö. Tiloissa pitää olla mahdollisuus myös loma-aikojen toimintaan.

Kirjasto tarvitsisi koululta riittävän tilan (noin 200 m²) erillisellä sisäänkäynnillä, jotta omatoimikirjasto on mahdollinen. Tilan on oltava yhtenäinen, ei erillisiä luokkahuoneita.

Muutoksilla ei ole vaikutusta henkilöstömääriin. Sammattilaisten siirtyminen Nummelle yläluokille aiheuttaa yhden joukkoliikenteen vuoroparin lisäämisen (Karjalohja–Sammatti–Saukkola), mikä tuo uuden joukkoliikennesuunnan. Koulumatka Nummen yhtenäiskouluun on lyhyempi kuin Laurentius-kouluun. Kuljetus harrastustoimintaan nauhakaupungin alueelle voi olla tarpeellinen.

Asukaskyselyn ja asukasillan (20.8.2026) keskeiset täydentävät havainnot:

- Kirjasto:** Kirjaston siirtoa koululle vastustetaan kuntalaisten keskuudessa erittäin jyrkästi. Kirjasto on Suomen ensimmäinen kirjasto ja uniikki kulttuurihistoriallinen arvo Elias Lönnrotin perintönä. Kirjaston Lönnrot-sali on kylän ainoa maksuton kokoustila järjestöille ja yhdistyksille. Kirjasto tulee säilyttää nykyisessä rakennuksessaan ja sitä tulee kehittää omatoimikirjastona ja matkailukohteena.
- Nuorisotila Kellari:** Kellarin nuorisotila on toimiva, turvallinen ja selkeä yhtenäinen tila, jossa nuorisohjaajalla on esteetön näköyhteys. Nuoret eivät halua viettää vapaa-aikaansa koulurakennuksessa. Kellarin yläkerta ehdotetaan vuokrattavaksi kuntosaliksi, yrityksille tai päiväkodille toiminnan rahoittamiseksi ja kiinteistön säästämiseksi.
- Yläkoulu Nummelle vs. Laurentiukseen / Routiolle:** Ehdotus herättää huolta perheiden arjen hankaloitumisesta, harrastusmatkojen pitenemisestä ja valinnaisaineiden vähentymisestä. Nummen rauhallisuus ja vakioitunut lukujärjestykset nähdään myönteisinä, mutta vanhempien työmatkat suuntautuvat keskustaan/pääkaupunkiseudulle, missä myös harrastukset ja sote-palvelut sijaitsevat. Asukkaat toivovat Roution koulun hyödyntämisen selvittämistä tai valinnanvapautta oppilaille.

Yhteenveto ja johtopäätökset arvioituista vaihtoehtoista

Päätösehdotus ja suositus päätöksentekoa varten

Suositellaan Sammatin kirjaston ja nuorisotila Kellarin säilyttämistä nykyisissä tiloissaan kuntalaispalautteen ja kulttuurihistoriallisten arvojen perusteella. Kellarin yläkerran tiloihin selvitetään kuntosalin tai yritysvuokrauksen mahdollisuutta talouden tasapainottamiseksi. Yläkoulun osalta tulee tehdä tarkemmat kustannus- ja lapsivaikutuslaskelmat huomioiden valinnaisainetarjonta, perheiden työmatkasuunnat sekä kuljetuskustannukset ennen lopullista linjausta Nummen, Laurentiuksen ja Roution koulujen välillä.

Päätöksen seuranta- ja arviointisuunnitelma

Seurataan asukastyytyvääisyyttä, koulukuljetusten kustannuskehitystä, nuorisotilojen käyttöasteita sekä oppilasmäärien ja muuttoliikkeen kehitystä Sammatin alueella lukuvuosittain.